

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՑԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՍ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Մանկավարժություն և հոգեբանություն
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Լ. Գ. Բաղդասարյան /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 18

«08» 05 2024 թ.

ՄՀ/բ 132 Մանկավարժություն ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն 011401.00.6 Մասնագիտական մանավարժություն

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր 011401.09.6 Ֆիզիկական դաստիարակություն և սպորտային մարզումներ

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ մանկավարժության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ մանկավարժության և հոգեբանության

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ հեռակա

/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ 3-րդ, 2-րդ կիսամյակ

Դասախոս(ներ)՝ Գ.Կ. Էմինյան

/անուն, ազգանուն/

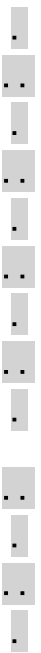
Էլ.կապ/ներ geminyan@mail.ru

Վանաձոր- 2024թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում
.....
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները
.....
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները
.....
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները ..
.....
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների ..
.....
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը ..
.....
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները ..
.....
8. Դասավանդման մեթոդներ ..
.....
9. Ուսումնառության մեթոդները ..
.....
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը ..
.....
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ ..
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ ..
 12. 1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ ..
.....
 12. 2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ ..
.....
 12. 3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ ..
.....
 12. 4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ ..
.....

- 13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների
ապահովում.
- 14. Գնահատում.
.....
 - 14. 1. Ուսանողների գիտելիքների
ստուգում.
 - 14. 2. Հարցաշար.
.....
 - 14. 3. Գնահատման
չափանիշներ.
.....
- 15. Դասընթացի համառոտ
նկարագրիչ.

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Մանկավարժություն» դասընթացը կարևորվում է դաստիարակության և ուսուցման բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է **011401.09.6 ֆիզ.դաստիարակություն և սպորտային մարզումներ** կրթական ծրագրերի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն

Ապագա ուսուցիչներին զինել մանկավարժական տեսական գիտելիքները արդյունավետ կիրառելու կարողություններով և հմտություններով, ընդարձակել նրանց մանկավարժական աշխարհայացքը, զարգացնել մանկավարժական վերլուծական, համադրական և ստեղծագործական կարողությունները: Ձևավորել մանկավարժական ցանկացած իրավիճակում արագ կողմնորոշվելու կարողություն:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են .

1.Ուսանողներին զինել մանկավարժության օբյեկտի, առարկայի, խնդիրների վերաբերյալ գիտելիքներով, որոնք հնարավորություն կտան հնարավորինս լավ պատկերացնելու մանկավարժագիտության կարևորությունը, հանդիպող դժվարությունները, այն դիտարկել գիտությունների ընդհանուր համակարգում,

2.պատկերացում կազմել ուսուցչի մասնագիտության արդի խնդիրների, բարդությունների մասին,

3.գիտելիքներ ստանալ անձի զարգացման և ձևավորման գործընթացի մասին, առավել մանրամասն ծանոթանալ կրտսեր, միջին և սվագ դպրոցականների տարիքային շրջավույներին:

4.Կարևոր են նաև ժամանակակից մանկավարժական տեսությունների ընձեռած գիտելիքները, որոնց մանկավարժական ասպեկտը հնարավորություն է տալիս խորացնելու ուսանողների գիտելիքները այս ասպարեզում:

5.Գտնել նոր ուղիներ, միջոցներ երեխայի իմացական ակտիվությունը, ստեղծագործական կարողությունների զարգացումը խթանելու համար, նպաստել ուսումնադաստիարակչական գործընթացը առավել արդյունավետ դարձնելու աշխատանքներին.

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթարվույների

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/.

«Մանկավարժություն» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների դպրոցական դասընթացներից ձեռք բերած գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների առկայությունը

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և /կամ կոմպետենցիաները.

«Մանկավարժություն» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

Գիտելիք

- *մանկավարժության առարկան, հիմնական հասկացությունները, կարևորագույն խնդիրները,*
- *մանկավարժության գիտահետազոտական մեթոդները,*
- *անձնավորության զարգացման և ձևավորման գործոնները,*
- *անձնավորության զարգացման տարիքային փուլերը,*
- *կրթության բովանդակության ընդհանուր բնութագիրը,*
- *ուսուցման գործընթացի էությունը,*
- *ուսուցման սկզբունքները,*
- *ուսուցման մեթոդները և միջոցները,*
- *ուսուցման կազմակերպման ձևերի էվոլյուցիոն զարգացումը,*
- *դասը որպես ուսուցման կազմակերպման հիմնական ձև,*
- *ուսուցման գործընթացի ախտորոշումն ու վերահսկումը,*
- *ուսուցման ժամանակակից մեթոդների ու տեխնոլոգիաների կիրառումը դպրոցում,*
- *դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը,*
- *դաստիարակության գործընթացի էությունը, առանձնահատկությունները,*
- *դաստիարակության օրինաչափությունները, սկզբունքները,*
- *դաստիարակության մեթոդները և կազմակերպման ձևերը,*
- *դաստիարակության բաղադրամասերը,*
- *դպրոցավարություն,*
- *սնօրենի գործառույթները*
- *դպրոցում գործող խորհուրդները:*
-

Հմտություն

- *ներկայացնել մանկավարժության հիմնական հասկացությունները,*
- *արդյունավետ օգտել մանկավարժության գիտահետազոտական մեթոդներից,*

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

- իմաստավորել անձի զարգացման գործոնները,
- իմաստավորել անձի զարգացման տարիքային շրջափուլերը,
- իմաստավորել ուսուցման և դաստիարակության կազմակերպման օժանդակ ձևերը,
- ներկայացնել արդի գնահատման համակարգը,
- ներկայացնել ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաները,
- կարևորել ուսուցչին ներկայացվող կոմպետենցիաները,
- արագ կողմնորոշվել տարաբնույթ դաստիարակչական իրավիճակներում,
- տիրապետի մանկավարժական տեխնիկային,
- տիրապետի դպրոցի կառավարման հիմունքներին:

Կարողունակություն

- մանկավարժության հիմնական հասկացությունների բնութագրմանը,
- տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելուն
- ուսուցման և դաստիարակության մեթոդների ու տեխնոլոգիաների իմաստավորմանը,
- ուսուցման և դաստիարակության սկզբունքների իմաստավորմանը,
- տնօրենի, փոխտնօրենների, ուսուցիչ-դաստիարակի կոմպետենցիաների գաղափարագրմանը
- մանկավարժական վարպետությանը:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

1. վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
2. կազմակերպելու և պլանավորելու ունակություն,
3. հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ,
4. մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,
5. տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն,
6. մանկավարժական խնդիրների լուծում,
7. որոշումների ընդունում:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

1. գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
2. հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,
3. սովորելու ունակություն,
4. նոր իրավիճակներին հարմարվելու ունակություն,
5. նոր գաղափարներ առաջ քաշելու (ստեղծագործելու) ունակություն,
6. առաջնորդի հատկություններ,
7. ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,
8. նախագծեր մշակելու և դրանք կառավարելու ունակություն,
9. նախաձեռնողականություն և ձեռներեցություն,

10. որակի կարևորության գիտակցում,

հաջողության ձգտում:

Բ) Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

1. դրսևորել մասնագիտության պատմության և հիմունքների իմացություն,
2. հասակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
3. համապատասխան համատեքստում ընկալել և մեկնաբանել նոր տեղեկատվությունը,
4. ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,
5. հասկանալ և օգտագործել քննադատական վերլուծության տեսությունների զարգացման մեթոդները,
6. կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,
7. ցուցաբերել ուսումնասիրման ոլորտում հետազոտությունների որակի իմացություն,
8. հասկանալ գիտական տեսությունների ստուգման փորձարարական դիտարկիչ միջոցների արդյունքները:
9. դրսևորել ժամանակակից խոր գիտելիքներ մասնագիտական ոլորտում,
10. քննադատորեն գնահատել և մեկնաբանել տեսության ու պրակտիկայի նորագույն ձեռքբերումները,
11. տիրապետել ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանալ մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,
12. ունակ լինել ուրույն, թեկուզ և փոքր ներդրում կատարելու տվյալ առարկայական ոլորտում,
13. ցուցաբերել ինքնուրույնություն և ստեղծագործական մոտեցում տվյալ առարկայական ոլորտում գործունեություն ծավալելիս,
14. տիրապետել տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

Դասընթացի ընթացքում կիրականանա ծրագրի ավարտական պահանջներով նախատեսված հետևյալ ուսուցչական կոմպետենցիաների զարգացումը`

1. հանձնառություն սովորողների առաջադիմության և ձեռքբերումների նկատմամբ (Ու1),
2. ուսուցման ժամանակակից մեթոդները և տեխնոլոգիաները ուսումնասիրելու, ներդնելու կարողություն (Ու2),
3. առարկայական գիտելիքներին տիրապետելու կարողություն (Ու4),
4. ուսուցման բարենպաստ միջավայր ստեղծելու կարողություն (Ու5),
5. ժամանակը արդյունավետ օգտագործելու հմտություն (Ու6),

6. սեփական գործունեության արդյունքները գնահատելու և վերլուծելու կարողություն (Ու7),
7. մասնագիտական կատարելագործման անհրաժեշտության գիտակցում (Ու8),
8. համագործակցության միջոցով միջառարկայական խնդիրներ լուծելու կարողություն (Ու9),

Առարկայի ուսուցման գործընթացը ուղղված է հետևյալ ընդհանրական միջանձնային կոմպետենցիաների (այսուհետ՝ ՄՁԿ) ձևավորմանը:

1. *քննադատական վերլուծության և ինքնաքննադատման ունակություն,*
2. *թիմային աշխատանք,*
3. *միջանձնային ունակություններ,*
4. *միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն,*
5. *այլ ոլորտների փորձագետների հետ շփվելու ունակություն,*
6. *բազմաձևության և բազմամշակութայնության ընդունում,*
7. *միջազգային միջավայրում աշխատելու ունակություն,*
8. *բարոյական արժեքներ:*

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

«Մանկավարժություն» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մանկավարժության մասնագիտական գործունեության ընթացքում, գիտահետազոտական/աբորատորիաներում աշխատելու, նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և ուսումնադաստիարակչական գործունեության բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)		5 կրեդիտ/150ժամ

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն		8

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

Գործնական աշխատանք		8
Մեմինար պարապմունք		
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք		134
Ընդամենը		150
Ստուգման ձևը (ստուգաթղթ/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)		քննություն

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴.

- **Դասախոսություն**
- **Մեմինար պարապմունքներ**
- **Ինքնուրույն աշխատանք**

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- **Կտր սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի , ուհամադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Կունկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Հարցի նախապատրաստման մոդել** –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգաթղթի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգաթղթից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Աշխատանքային տեսք** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- **Զեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- **Մանկավարժական խնդիր-առաջադրանքներ , իրավիճակներ –պրոբլեմային իրավիճակ է, որն առաջանում է աշակերտների, աշակերտի և ուսուցչի, ուսուցչի և ծնողի միջև փոխհարաբերությունների ընթացքում:**

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

8. **Դասավանդման մեթոդներներն են՝⁶** հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում
9. **Ուսումնառության մեթոդներն են՝⁷** մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում. . . .

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապլունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Մանկավարժության օբյեկտը, առարկան և խնդիրները	1	1			
2.	Անձնավորության զարգացումը և դաստիարակությունը	1	1			
3.	Դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը մանկավարժության մեջ					
4.	Ուսուցման գործընթացի էությունը, սկզբունքները	2				
5.	Ուսուցման մեթոդները		2			
6.	Դաստիարակության գործընթացի էությունը	2				
7.	Դաստիարակության սկզբունքները	1				
8.	Դաստիարակության մեթոդները	1	2			
9.	Աշակերտական կոլեկտիվի ձևավորումը		2			
10.	Բարոյական դաստիարակություն					
11.	Աշխ., ֆիզ., գեղ., սեռ. և այլ դաստիարակություններ					
12.	Դպրոցի կառավարման հիմունքներ					
ԸՆԴԱՍԵՆԸ		8	8			

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

11. Ուսումնասիրողական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն,	Ե.2004
2.	Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն	
3.	Գ. Ե. Ղույումչյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք	Ե. 2005
4.	Յու. Կ. Բարանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2,	Ե. 1986
5.	Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ,	Ե.1976
6.	Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ,	Ե.1999
7.	Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները,	Ե. 1968
8.	А. С. Макаренко, Педагогическая поэма,	М. 1979
9.	Сластенин В. А., Исаев И. Ф., Мищенко А. И., Шиянов Е. Н., Педагогика,	М., 2004
10.	И. П. Подласый, Педагогика,	М. 2003
11.	Б. П. Есупова, Основы дидактики,	М. 1967
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		

1.	Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա»,	Երևան, 1962թ.
2.	Ժ.Ժ. Ռուսսո «Էմիլ կամ դաստիարակության մասին», 2 հատոր,	Երևան, 1960թ.,1962թ.,
3.	Դ. Ուշինսկի «Մանկավարժական ընտիր երկեր», 2 հատոր,	Երևան, 1958թ., 1959թ.
4.	Խ. Աբովյան «Պատմություն Տիգրանի կամ բարոյական խրատներ հայ մանուկներին»	
5.	Մանուկ Մկրտչյան՝ ՀՀ կրթակարգը և պետական չափորոշիչները՝	Երևան,2004
6.	Ա.Մ.Մանուկյան, Մ.Մ.Մանուկյան, Մանկավարժական տեխնիկա և տեխնոլոգիա	Երևան, 2000
7.		
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.		
2.		

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁹
1.	<i>Մանկավարժագիտության օբյեկտը, առարկան և մեթոդները</i>	1.Մանկավարժության ծագումն ու զարգացումը, օբյեկտը, առարկան, խնդիրները 2.Մանկավարժության հիմնական հասկացությունները, գիտահետազոտական մեթոդները	1	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

2.	Անձնավորության ձևավորման գործընթացը	Ժառանգականություն, միջավայր, դաստիարակություն: Տարբեր տարիքային խմբերի ընդհանուր բնութագրերը: Տարիքային շրջաբաժանումը ժամանակակից մանկավարժության մեջ	1	ՊԳ 1,2,3,4,5,7,9,10,ԼԳ 2
3.	Դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը մանկավարժության մեջ	Դաստիարակության նպատակի վերաբերյալ դասական մանկավարժների մոտեցումները		ՊԳ 1,2,3,4,9,10,
4.	Ուսուցման գործընթացի էությունը, սկզբունքները	Դիդակտիկայի առարկան, խնդիրները, հիմնական հասկացությունները: Ուսուցման գործընթացի գործառույթները	2	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,11,ԼԳ 1,3
5.	Ուսուցման մեթոդները	Ուսուցման մեթոդներ, դասակարգումը, խոսքային, գործնական և զննական մեթոդներ		ՊԳ 1,2,3,4,9,10,11, ԼԳ1,3
6.	Դաստիարակության գործընթացի էությունը	1.Դաստիարակության ծագումը, հասարակական-պատմական բնույթը: Դաստիարակության իմաստները, վերադաստիարակություն, իֆքնադաստիարակություն, բնութագրական հատկանիշները, Դաստիարակության գործընթացի հիմնական օրինաչափությունները; Դաստիարակության գործընթացի	2	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,ԼԳ2

		<p>շարժիչ ուժերը: Դաստիարակության գործընթացի հիմնական առանձնահատկությունները</p>		
7.	Դաստիարակության սկզբունքները	<p>Դաստիարակչական գործընթացի սկզբունքները, դրանց ներկայացվող պահանջները:</p> <p>Մարդասիրություն, բնահարմարություն, տարիքի հաշվառում, ներգործությունների միասնություն, սկզբունքներին ներկայացվող պահանջները</p>	1	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,
8.	Դաստիարակության մեթոդները	<p>Դաստիարակության մեթոդների ընդհանուր բնութագիրը:</p> <p>Ընդհանուր հասկացողություն դաստիարակության մեթոդների, հնարների և միջոցների մասին:</p> <p>Դաստիարակության մեթոդների կիրառման արդյունավետության պայմանները: Դաստիարակության մեթոդների ժամանակակից դասակարգումը:</p>	1	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,
9.	Աշակերտական կոլեկտիվի ձևավորումը	Դաստիարակության ձևերը, կոլեկտիվի առանձնահատկություններ, զարգացման փուլեր, միջանձնային հարաբերություններ,		ՊԳ 1,2,3,4,8,9,10,

		հեռանկարային գծեր, զուգահեռներ գործություն		
10.	Բարոյական դաստիարակություն	Հասկացողություն բարոյական դաստիարակության մասին: Բարոյական դաստիարակության նպատակը, խնդիրները և բովանդակությունը: Բարոյական դաստիարակության ուղիներն ու միջոցները: Բարոյական զգացմունքների դաստիարակումը: Աշակերտների սեռական դաստիարակություն:		ՊԳ 1,2,3,4,9,10,ԼԳ4
11.	Աշխ., ֆիզ., գեղ., սեռ. և այլ դաստիարակություններ	Հասկացողություն գեղագիտության և գեղագիտական դաստիարակության մասին: Գեղագիտական դաստիարակության խնդիրները և բովանդակությունը: Գեղագիտական դաստիարակության մեթոդները և միջոցները: Ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես գեղագիտական դաստիարակության միջոց: Ստեղծագործական ընդունակությունների զարգացումը և գեղագիտական գործունեության կազմակերպումը: Աշխատանքային դաստիարակության հիմնական խնդիրները, բովանդակությունը: Աշակերտների		ՊԳ 1,2,3,4,9,10,

		աշխատանքային գործունեության կազմակերպումը:		
12.	Դպրոցի կառավարման հիմունքներ	Ժողովրդական կրթության կառավարման ու ղեկավարման ընդհանուր հիմունքներ: Դպրոցի ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի ղեկավարումը: Ուսուցիչը դպրոցի կառավարման համակարգում: Աշխատանքների պլանավորում, ղեկավարման ոճեր		ՊԳ 1,2,3,4,9,10,

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

Խ/Խ	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹⁰
1.	Մանկավարժագիտության առարկան, օբյեկտը, ուսումնասիրության մեթոդները	մանկավարժության առարկան, խնդիրները, մանկավարժի մասնագիտության արժևորումը տարբեր ժամանակներում մանկավարժների դասականների մոտեցումները և	¹	հարցում, ինքնաստուգում	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր. ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		Ժամ. բնորոշումները			
2.	Անձնավորության ձևավորման գործընթացը	անձի զարգացման փուլերը տարբեր մոտեցումներ տարիքային պարբերացմանը դաստիարակությունը որպես անձի ձևավորման գործոն	1	ռեֆերատների ընթերցում և քննարկում	ՊԳ 1,2,3,4,5,7,9,10,
3.	Դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը մանկավարժության մեջ	Դաստիարակության նպատակի բնութագիրը տարբեր ժամանակներում դաստիարակության օրինաչափությունները և դաստիարակության կողմերը		Ինքնուրույն ուսումնասիրություններ	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,
4.	Ուսուցման գործընթացի էությունը, սկզբունքները	Հասկացություն դիդակտիկայի մասին: Ուսուցման տեսության մեթոդաբանական հիմքը: Ուսուցման գործընթացի հիմնական օղակները: Ուսուցման գործընթացի հիմնական օրինաչափությունները: Ուսուցման գործընթացի գործառույթները		Ռեֆերատների քննարկում, քարտեզագրման մեթոդով աշխատանք	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,11ԼԳ1

		<p>Հասկացողություն ուսուցման սկզբունքների և կանոնները մասին: Ջննդականության սկզբունքը: Գիտակցության, ակտիվության և ինքնուրույնության սկզբունքը: Համակարգվածության և հաջորդականության սկզբունքը: Գիտելիքների կայունության սկզբունքը: Մատչելիության սկզբունքը: Ուսուցման սկզբունքների միասնությունը</p>			
5.	Ուսուցման մեթոդները	<p>Ուսուցման մեթոդների դասակարգումը:</p> <p>Խոսքային մեթոդներ, զննական մեթոդներ, վարժությունների մեթոդներ</p>	2	Մխեմայով կազմել մեթոդները	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,11 ԼԳ1,3
6.	Դաստիարակության գործընթացի էությունը	<p>դաստիարակության առանձնահատկությունները, շարժիչ ուժերը, օրինաչափությունները</p>		Հարցում, ինքնաստուգում	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,
7.	Դաստիարակության սկզբունքները	<p>Սկզբունք տերմինի սահմանումը:</p> <p>Դաստիարակության սկզբունքներին ներկայացվող պահանջները, փոխադարձ կապը: Մարդասիրական</p>		Աղյուսակներով աշխատանք	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,

		<p>մոտեցման սկզբունքը: Դրականի վրա հենվելու սկզբունքը: Բնահարմարության սկզբունքը: Տարիքային .. անհատական առանձնահատկությունների հաշվառման սկզբունքները: Դաստիարակության կապը կյանքի աշխատանքի հետ: Դաստիարակչական ներգործությունների միասնության սկզբունքը: Դաստիարակության հասարակական ուղղվածության սկզբունքը: Սկզբունք տերմինի սահմանումը: Դաստիարակության սկզբունքներին ներկայացվող պահանջները, փոխադարձ կապը: Մարդասիրական մոտեցման սկզբունքը: Դրականի վրա հենվելու սկզբունքը: Բնահարմարության սկզբունքը: Տարիքային .. անհատական առանձնահատկությունների հաշվառման սկզբունքները: Դաստիարակության կապը կյանքի աշխատանքի հետ: Դաստիարակչական ներգործությունների միասնության սկզբունքը: Դաստիարակության</p>			
--	--	--	--	--	--

		հասարակական ուղղվածության սկզբունքը:			
8.	Դաստիարակության մեթոդները	Թեման խորությամբ ուսումնասիրելու համար անհրաժեշտ է տարբերակել մեթոդ, միջոց, հնար հասկացությունները: Հիմնավորել մեթոդների դասակարգման անհրաժեշտությունը: Մանրամասն ներկայացնել խրախուսանքի և պատժի մեթոդների կիրառման պայմանները՝ հիմք ընդունելով մարդասիրական /հումանիստական/ մոտեցման և բնահարմարության սկզբունքները:	2	Խմբային աշխատանք	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,
9.	Աշակերտական կոլեկտիվի ձևավորումը	Կոլեկտիվի ընդհանուր բնութագիրը: Դաստիարակության ձևերը: Կոլեկտիվի և անձնավորության հիմնախնդիրը մանկավարժության մեջ: Կոլեկտիվի հատկանիշները, հիմնական գծերը: Կոլեկտիվի ձևավորման և դաստիարակության ուղիները: Հարաբերությունները կոլեկտիվում: Կոլեկտիվի զարգացման դինամիկան և փուլերը, ավանդույթների հաստատում: Կոլեկտիվի	2		ՊԳ 1,2,3,4,8,9,10,

		կազմակերպող, դաստիարակող և խթանող գործառույթները: Հեռանկարային գծերի համակարգը: Զուգահեռ ներգործության սկզբունքը:			
10	Բարոյական դաստիարակություն	Ընդհանուր պատկերացում բարոյական դաստիարակության մասին: Բարոյական դաստիարակության նպատակը, խնդիրները, ուղիները և միջոցները		Ռեֆերատների քննարկում, ինքնաստուգում	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,ԼԳ2,4
11	Աշխ., ֆիզ., գեղ., սեռ. և այլ դաստիարակություններ	Ընդհանուր պատկերացում աշխատանքային, ֆիզիկական, գեղագիտական, բնապահպան և այլ դաստիարակությունների մասին: Այդ դաստիարակությունների նպատակը, խնդիրները, ուղիները և միջոցները		Ռեֆերատների քննարկում, ինքնաստուգում	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,ԼԳ2,4
12	Դպրոցի կառավարման հիմունքներ	Ժողովրդական կրթության կառավարման ու ղեկավարման ընդհանուր հիմունքներ: Դպրոցի ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի ղեկավարումը: Ուսուցիչը դպրոցի կառավարման համակարգում:		Ռեֆերատների քննարկում, ինքնաստուգում	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,ԼԳ5

12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹¹
1.					
2.					

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹²	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹³
1.	Դասընթացն ավելի մատչելի դարձնելու նպատակով առաջական ենք խնդիր առաջադրանքներ, տարբեր իրավիճակներ, որոնց պատասխանները հնարավորություն են տալիս ստուգելու ուսանողի ձեռք բերած գիտելիքները և այն կիրառելու հնարավորությունները					ԼԳ6

¹¹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր. ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

¹² Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹³ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր. ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

2.	Առաջարկում ենք նաև ներկայացնել տարբեր ֆիլմերի, ստեղծագործությունների դաստիարակչական արժեքները/ըստ ցանկության/					
3.						

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹⁴

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

¹⁴ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁵:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է քննությամբ:

:¹⁶

¹⁵«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

¹⁶ Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

ՀԱՐՑԱՑՈՒՑԱԿ

1. Մանկավարժության առարկան և խնդիրները
2. Մանկավարժության հիմնական հասկացությունները
3. Դաստիարակությունը որպես հասարակական երևույթ: Նրա օրինաչափությունները
4. Մանկավարժական գիտության մեթոդաբանական հիմունքները
5. Մանկավարժության կապը փիլիսոփայության, սոցիոլոգիայի, հոգեբանության, ֆիզիոլոգիայի և այլ գիտությունների հետ
6. Գիտամանկավարժական հետազոտության մեթոդները
7. Անձի զարգացման շարժիչ ուժերը և օրինաչափությունները
8. Գործունեության և հաշորդակցման դերը անձի զարգացման մեջ
9. Անձի զարգացման և ձևավորման գործոնները
10. Անձը որպես դաստիարակության օբյեկտ և սուբյեկտ
11. Դաստիարակություն, ինքնադաստիարակություն, վերադաստիարակություն
12. հասկացությունները և դրանց փոխկապվածությունը
13. Տարիքային փուլերը դպրոցականի անձնավորության զարգացման մեջ, դրանց բնութագրումը
14. Դաստիարակության նպատակի պրոբլեմը մանկավարժական գիտության մեջ
15. Անձի համակողմանի զարգացման խնդիրներն ու բովանդակությունը
16. Դաստիարակության գործընթացի կառուցվածքը, նրա երկկողմանի բնույթը
17. Դաստիարակության հիմնական օրինաչափություններն ու շարժիչ ուժերը
18. Դաստիարակության հիմնական սկզբունքները
19. Մտավոր դաստիարակություն, տեղը անձի համակողմանի զարգացման մեջ
20. Գեղագիտական դաստիարակության տեղը անձի համակողմանի զարգացման մեջ
21. Բարոյական դաստիարակության տեղը անձի համակողմանի զարգացման մեջ
22. Ֆիզիկական և աշխատանքային դաստիարակության տեղը անձի համակողմանի զարգացման մեջ
23. Հասկացություն դաստիարակության մեթոդների և նրանց դասակարգման մասին
24. Դաստիարակության մեթոդների ընտրության արդյունավետ պայմանները
25. Անձի հասարակական գիտակցությունը ձևավորող մեթոդներ
26. Անձի գործունեության կազմակերպման և հասարակական վարքի ձևավորման մեթոդներ
27. Գործունեության և վարքի խթանման ու գնահատման մեթոդները
28. Կոլեկտիվի զարգացման փուլերը: Հեռանկարային գծերի համակարգը
29. Աշխարհայացքի ձևավորումը մանկավարժական գործընթացում
30. Դասուցիկի աշխատանքի ֆունկցիաները, բովանդակությունը, ձևերը
31. Դպրոցականների բնապահպան դաստիարակություն
32. Արտադպրոցական և արտադասարանային աշխատանքի կազմակերպման սկզբունքները, խնդիրները և բովանդակությունը
33. Երեխաների դաստիարակությունը ընտանիքում: Ընտանեկան դաստիարակության արդյունավետության պայմանները

34. Հասկացություն դիդակտիկայի մասին: Դիդակտիկայի հիմնական հասկացությունները
35. Հասկացություն ուսուցման գործընթացի մասին, նրա կառուցվածքը
36. Ուսուցման գործընթացի ֆունկցիաները: Նրանց փոխմիասնությունը
37. Ուսուցչի գործունեության կառուցվածքը ուսումնական գործընթացում
38. Յուրացման գործընթացի կառուցվածքը
39. Ուսուցման տեսակները, դրանց բնութագրումը
40. Ուսուցման գործընթացի մեթոդաբանական հիմունքները
41. Ուսուցման գործընթացի շարժիչ ուժերն ու օրինաչափությունները
42. Ուսուցման սկզբունքների և կանոնների բնութագրությունը
43. Ուսուցման գիտականությունը
44. Գիտակցականության և ակտիվության սկզբունքի դերը ուսուցման մեջ
45. Միստեմատիկության և հաջորդականության սկզբունքը
46. Զննականությունն ուսուցման մեջ
47. Գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների կայունության սկզբունքը
48. Ուսուցման մատչելիության սկզբունքը և իրականացման կանոնները
49. Հասկացություն կրթության բովանդակության մասին, նրա որոշման գիտական հիմունքները
50. Ուսումնական պլան, ծրագիր, դասագիրք
51. Միջառարկայական և ներառարկայական կապերի կենսագործման նշանակությունը
52. Ընդհանուր հասկացություն ուսուցման մեթոդների և հնարների մասին, նրանց դասակարգումը
53. Ուսուցման խոսքային մեթոդներ
54. Ուսուցման զննական մեթոդներ
55. Ուսուցման գործնական մեթոդներ
56. Հասկացություն ուսուցման կազմակերպման ձևերի մասին
57. Դասը որպես ուսումնական գործընթացի կազմակերպման հիմնական ձև: Դասի տիպաբանությունն ու կառուցվածքը
58. Ուսուցչի նախապատրաստվելը դասին: Թեմատիկ և համդասյա պլանավորում
59. Ուսումնական էքսկուրսիաները, տեսակները, նշանակությունը: Անցկացման մեթոդիկան
60. Դասի արդյունավետության բարձրացման ուղիները ժամանակակից դպրոցում
61. Տնային ուսումնական աշխատանքի կազմակերպումը
62. Ուսման մեջ ետ մնալու պատճառները և նրանց հաղթահարման ուղիները
63. Աշակերտների գիտելիքների գնահատումը: Գնահատման նորմերը, տարբեր մոտեցումներ գնահատման նկատմամբ
64. Կրթության համակարգի ղեկավարման կառուցվածքը
65. Մանկավարժական վարպետության կառուցվածքը, ձևավորումը
66. Ներդպրոցական ղեկավարումը, սկզբունքները, բովանդակությունը, մեթոդներն ու ձևերը
67. Դպրոցի ուսումնադաստիարակչական գործընթացի պլանավորումը
68. Սովորողների տնտեսագիտական դաստիարակությունը
69. Ուսուցման տեխնոլոգիա
70. Դաստիարակության տեխնոլոգիա:

14.4. Գնահատման չափանիշները¹⁷.

Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում`

2. Մասնակցությունը գործնական, լաբորատոր աշխատանքներին (գումարային 40միավոր)

- Գնահատման մեթոդը`
 - Նյութի գիտական, համակարգված ձևակերպում,
 - Ինքնուրույն եզրահանգումներ, սեփական տեսակետի ներկայացում,
 - Նյութը ներկայացնելիս երկու և ավելի գիտական աղբյուրների օգտագործում,
 - Գրաֆիկական պատկերների, աղյուսակների, տեսաներկայացման առկայություն:
 - Անձնական թղթապանակի կազմում, կարգավորում

3. Ինքնուրույն աշխատանքներ(ընդհանուր գնահատականի 20%-ը գումարային 20միավոր)

- Գնահատման մեթոդը`
 - Ստեղծագործական մոտեցման առկայություն,
 - Հետազոտական աշխատանքի առկայություն,
 - Ինքնուրույն դատողություններ,
 - Առաջարկություններ:

5. Քննություն (ընդհանուր գնահատականի 40%-ը, կամ 40 միավոր, երկու ընթացիկ քննությունների գումարային արժեք)

- Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը`
 - հարցազարային ընթացիկ բանավոր քննություն:

- Գնահատման չափանիշները`
 - պատասխանել 4 հարցերին /յուրաքանչյուր հարցը 5 միավոր/, վաստակել 20 միավոր:

8 միավոր վաստակելու դեպքում ստանում է դրական գնահատական:

¹⁷ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 Մասնագիտական մանկավարժություն
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.09.6 Ֆիզիկական դաստիարակություն և սպորտային
մարզումներ

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ _ մանկավարժության բակալավր _____

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2024

Հեռակա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ 132 Մանկավարժություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	16	Դասախոսություն	8
			Սեմինար	8
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	134		
Ընդամենը	150			
Ստուգման ձևը	քննություն			
Դասընթացի նպատակը	<p><i>Ապագա ուսուցիչներին զինել մանկավարժական տեսական գիտելիքները արդյունավետ կիրառելու կարողություններով և հմտություններով, ընդարձակել նրանց մանկավարժական աշխարհայացքը զարգացնել մանկավարժական վերլուծական, համադրական և ստեղծագործական կարողությունները: Ձևավորել մանկավարժական ցանկացած իրավիճակում արագ կողմնորոշվելու կարողություն:</i></p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>մանկավարժության առարկան, հիմնական հասկացությունները, կարևորագույն խնդիրները,</i> • <i>մանկավարժության գիտահետազոտական մեթոդները,</i> • <i>անձնավորության զարգացման և ձևավորման գործոնները,</i> • <i>անձնավորության զարգացման տարիքային փուլերը,</i> • <i>կրթության բովանդակության ընդհանուր բնութագիրը,</i> • <i>ուսուցման գործընթացի էությունը,</i> • <i>ուսուցման սկզբունքները,</i> • <i>ուսուցման մեթոդները և միջոցները,</i> 			

- *ուսուցման կազմակերպման ձևերի էվոլյուցիոն զարգացումը,*
- *դասը որպես ուսուցման կազմակերպման հիմնական ձև,*
- *ուսուցման գործընթացի ախտորոշումն ու վերահսկումը,*
- *ուսուցման ժամանակակից մեթոդների ու տեխնոլոգիաների կիրառումը դպրոցում,*
- *դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը,*
- *դաստիարակության գործընթացի էությունը, առանձնահատկությունները,*
- *դաստիարակության օրինաչափությունները, սկզբունքները,*
- *դաստիարակության մեթոդները և կազմակերպման ձևերը,*
- *դաստիարակության բաղադրամասերը,*
- *դպրոցավարություն,*
- *տնօրենի գործառույթները*
- *դպրոցում գործող խորհուրդները:*
-

Հմտություն

- *ներկայացնել մանկավարժության հիմնական հասկացությունները,*
- *արդյունավետ օգվտել մանկավարժության գիտահետազոտական մեթոդներից,*
- *իմաստավորել անձի զարգացման գործոնները,*
- *իմաստավորել անձի զարգացման տարիքային շրջափուլերը,*
- *իմաստավորել ուսուցման և դաստիարակության կազմակերպման օժանդակ ձևերը,*
- *ներկայացնել արդի գնահատման համակարգը,*
- *ներկայացնել ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաները,*
- *կարևորել ուսուցչին ներկայացվող կոմպետենցիաները,*
- *արագ կողմնորոշվել տարաբնույթ դաստիարակչական իրավիճակներում,*
- *տիրապետի մանկավարժական տեխնիկային,*
- *տիրապետի դպրոցի կառավարման հիմունքներին:*

Կարողունակություն

- *մանկավարժության հիմնական հասկացությունների բնութագրմանը,*
- *տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելուն*
- *ուսուցման և դաստիարակության մեթոդների ու տեխնոլոգիաների իմաստավորմանը,*
- *ուսուցման և դաստիարակության սկզբունքների իմաստավորմանը,*
- *տնօրենի, փոխտնօրենների, ուսուցիչ-դաստիարակի*

	<p><i>կոմպետենցիաների գաղափարագրմանը</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>մանկավարժական վարպետությանը:</i>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>ԹԵՄԱ 1Մանկավարժության օբյեկտը, առարկան և խնդիրները</p> <p>Մանկավարժությունը որպես գիտություն դաստիարակության մասին, նրա ծագումն ու զարգացումը: Մանկավարժական հիմնական հասկացությունները: Մանկավարժական գիտության համակարգը: Մանկավարժության կապը հարակից գիտությունների հետ: Մանկավարժությունը որպես գիտություն և արվեստ: Ժամանակակից մանկավարժական տեսությունների ընդհանուր բնութագիրը:</p> <p>Գիտամանկավարժական հետազոտության մեթոդոլոգիան և մեթոդները:</p> <p>Մանկավարժական հետազոտությունների մեթոդաբանական հիմքը: Գիտամանկավարժական հետազոտության մեթոդների ընդհանուր բնութագիրը: Մեթոդների դասակարգումն ըստ բովանդակության և ձևի: Գիտամանկավարժական հետազոտությունների մեթոդների կատարելագործման ուղիները:</p> <p>ԹԵՄԱ2. Անձնավորության զարգացումը և դաստիարակությունը:</p> <p>«Զարգացում» և «Դաստիարակություն» հասկացությունների բնորոշումը: Դաստիարակության դերը և տեղը անձի ձևավորման գործոնների համակարգում: Հասարակական միջավայր: Դերը անձի ձևավորման գործում: Հասկացողություն տարիքի և տարիքային առանձնահատկությունների մասին: Տարիքային պարբերացում: Առանձին տարիքի դպրոցականների զարգացման առանձնահատկությունները:</p> <p>Համակողմանի կրթությունը և անձնավորության դաստիարակությունը:</p> <p>Դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը մանկավարժության պատմության մեջ: Համամարդկային դաստիարակության ծրագիրը: Անձնավորության դաստիարակության խնդիրները և բովանդակությունը:</p>

ԹԵՄԱ 3. ԴԻՂԱԿՏԻԿԱ

Ուսուցման գործընթացի էությունը:

Հասկացողություն դիդակտիկայի մասին: Ուսուցման տեսության մեթոդաբանական հիմքը: Ուսուցման գործընթացի հիմնական օղակները: Ուսուցման գործընթացի հիմնական օրինաչափությունները:

Ուսուցման սկզբունքները:

Հասկացողություն ուսուցման սկզբունքների և կանոնները մասին: Զննողականության սկզբունքը: Գիտակցության, ակտիվության և ինքնուրույնության սկզբունքը: Համակարգվածության և հաջորդականության սկզբունքը: Գիտելիքների կայունության սկզբունքը: Մատչելիության սկզբունքը: Ուսուցման սկզբունքների միասնությունը:

ԹԵՄԱ 4. Ուսուցման մեթոդները:

Հասկացողություն ուսուցման մեթոդների մասին: Ուսուցման մեթոդներին ներկայացվող պահանջները: Ուսուցման մեթոդների ժամանակակից դասակարգումը: Պրոբլեմային ուսուցման մեթոդները: Ծրագրավորված ուսուցման էությունն ու մեթոդները: Գիտելիքների ստուգման և գնահատման մեթոդները:

ԹԵՄԱ 5.

Ուսուցման կազմակերպման ձևերը, կրթության համակարգը

Հասկացողություն ուսուցման կազմակերպման ձևերի մասին, նրանց պատմական զարգացումը: Դասը որպես ուսուցման կազմակերպման հիմնական ձև: Դասերի տիպաբանությունը և կառուցվածքը: Ուսուցչի նախապատրաստումը դասին: Թեմատիկ և համդասյա պլանավորում: Ուսումնական էքսկուրսիաներ, նրանց տեսակները, նշանակությունը և անցկացման մեթոդիկան: Տնային ուսումնական աշխատանքները, դրանց հանձնարարմանը և կատարմանը ներկայացվող մանկավարժական պահանջները:

Ուսուցման բովանդակությունը:

ԹԵՄԱ 6. Հասկացողություն կրթության բովանդակության մասին: Կրթության բովանդակության ձևերը: Կրթության բովանդակության որոշման գիտական հիմունքները: Միջառարկայական և ներառարկայական կապերը: Ուսումնական

պլանների, ծրագրերի և դասագրքերի բնութագիրը:

ԹԵՄԱ 7. ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Դաստիարակությունը որպես մանկավարժական համակարգ:

Դաստիարակության տեսությունը որպես մանկավարժական գիտության բաղկացուցիչ մաս: Դաստիարակության գործընթացի հիմնական օրինաչափությունները; Դաստիարակության գործընթացի շարժիչ ուժերը: Դաստիարակչական գործընթացի արդյունավետության բարձրացման ուղիները: Դաստիարակչական գործընթացի սկզբունքները, դրանց ներկայացվող պահանջները:

ԹԵՄԱ 8. Դաստիարակության մեթոդների ընդհանուր բնութագիրը:

Ընդհանուր հասկացողություն դաստիարակության մեթոդների, հնարքների և միջոցների մասին: Դաստիարակության մեթոդների կիրառման արդյունավետության պայմանները: Դաստիարակության մեթոդների ժամանակակից դասակարգումը:

ԹԵՄԱ 9 Բարոյական դաստիարակություն:

Հասկացողություն բարոյական դաստիարակության մասին: Բարոյական դաստիարակության նպատակը, խնդիրները և բովանդակությունը: Բարոյական դաստիարակության ուղիներն ու միջոցները: Բարոյական զգացմունքների դաստիարակումը: Աշակերտների սեռական դաստիարակություն:

ԹԵՄԱ 10. Գեղագիտական դաստիարակություն:

Հասկացողություն գեղագիտության և գեղագիտական դաստիարակության մասին: Գեղագիտական դաստիարակության խնդիրները և բովանդակությունը: Գեղագիտական դաստիարակության մեթոդները և միջոցները:

ԹԵՄԱ 11. Ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես գեղագիտական դաստիարակության միջոց: Ստեղծագործական ընդունակությունների զարգացումը և գեղագիտական գործունեության կազմակերպումը:

	<p>Աշխատանքային դաստիարակություն:</p> <p>ԹԵՄԱ 12. Աշխատանքային դաստիարակության հիմնախնդիրը մանկավարժության մեջ: Աշխատանքային դաստիարակությունը անձի համակողմանի կրթության և դաստիարակության գործում: Աշխատանքային դաստիարակության հիմնական խնդիրները, բովանդակությունը: Աշակերտների աշխատանքային գործունեության կազմակերպումը: Աշխատանքային դաստիարակությունը ֆիզիկական դաստիարակության համակարգում: Դպրոցականների պրոֆեսիոնալ կողմնորոշումը և աշխատանքային դաստիարակությունը</p> <p style="text-align: center;">ԹԵՄԱ 13</p> <p>Ընտանիքի դերը մատաղ սերնդի դաստիարակության գործում:</p> <p>Ընտանեկան դաստիարակության բովանդակությունը և հիմնական պայմանները: Ընտանեկան դաստիարակության մեթոդները: Ընտանեկան դաստիարակության դժվարությունները և թերությունները: Ընտանիքի և դպրոցի միջև եղած կապի ձևերը: Դպրոցի աշխատանքը ծնողների հետ: Դպրոցի, ընտանիքի և հասարակության համատեղ գործունեությունը մատաղ սերնդի դաստիարակության գործում:</p> <p>ԹԵՄԱ 14. Դպրոցավարություն:</p> <p>Ժողովրդական կրթության կառավարման ու ղեկավարման ընդհանուր հիմունքներ: Դպրոցի ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի ղեկավարումը: Ուսուցիչը դպրոցի կառավարման համակարգում:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Ռեֆերատներ, ինքնագնահատում</p> <p>թեստային գնահատում</p>
<p>Գրականություն</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Պարտադիր- Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.2004 2. Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն 3. Գ. Ե. Ղույումչյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե 2005

4. Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե. 1986
5. Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե. 1976
6. Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե. 1999
7. Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե. 1968
8. И. П. Подласый, Педагогика, М. 2003
9. Б. П. Есупова, Основы дидактики, 1967
 1. Լրացուցիչ՝ Յան Ամու Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան, 1962թ.
 2. Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիրերկեր», Երևան, 1950թ.
 3. Ա. Դիստերվեզ «Մանկավարժական ընտիրերկեր», Երևան, 1963թ.
 4. Ժ.Ժ. Ռուսսո «Էմիլ կամ դաստիարակության մասին», 2 հատոր, Երևան, 1960թ., 1962թ.
 5. 10Կ. Դ. Ուշինսկի «Մանկավարժական ընտիրերկեր», 2 հատոր, Երևան, 1958թ., 1959թ.
 6. Խ. Աբովյան «Պատմություն Տիգրանի կամ քարոյական խրատներ հայ մանուկներին»:
 7. Կրթության մասին՝ ՀՀ օրենք, 2003
 8. Մանուկ Մկրտչյան՝ ՀՀ կրթակարգը և պետական չափորոշիչները, 2004
 9. Слостенин В. А., Исаев И. Ф., Мищенко А. И., Шиянов Е. Н., Педагогика, М., 2004